

Årsmelding Stiftelsen Norsk Rikstoto 2016

Styretsberetning

Hestesporten, hesteholdet og hesteavl vokser i Norge. Etter en periode like etter 2. verdenskrig hvor det var registrert nærmere 240 000 hester i landet nådde man en bunn nivå på 70 tallet med kun 20 000 hester. Norsk Rikstotos oppgave er gjennom effektiv drift og attraktive spillprodukter sørge for at mest mulig av inntektene fra spillet kommer formålet til gode. I dag representerer hestesporten ca. 125 000 hester og bidrar direkte og indirekte til en sysselsetting tilsvarende 12 500 årsverk.

Mye av veksten kan tilskrives de tilskudd som gis fra overskuddet i Stiftelsen Norsk Rikstoto. Hestesporten har imidlertid mange uløste oppgaver som kan løses gjennom en mer helhetlig hestepolitikk og en likebehandling av de spillsekskapene tilhørende den norske enerettsmodell. Dette vil kunne skape ytterligere vekst og virkeliggjøre de mange mulighetene som ligger i norsk hestehold over hele landet.

Det er store omveltninger i spillmarkedet i hele Europa. Innenfor EU området er det langt frem til en harmonisering og de nasjonale reguleringsprosesser beveger seg ikke i samme retning. Det totale spillmarkedet målt i omsetning øker fremdeles og i Europa var veksten i 2016 på 7,3 % (kilde: 2016 Global Gaming & Gambling Markets Overview). Det er lykkespillene og Casino produkter som representerer veksten, mens kunnskapsspill har en stabil totalomsetning. Distribusjon av pengespill har utviklet seg i rekordfart og for første gang er omsetning på mobil og nettbrett som plattform større enn tradisjonelt spill levert på PC.

EPMA's oversikt over totalisatormarkedet viser imidlertid at spillprodukter knyttet til trav og galopplop har vært utfordrende i de fleste land også i 2016. Frankrike, verdens nest største totalisatormarked, opplevde alene en tilbakegang i omsetningsvolum på 5,4 %, eller et beløp tilsvarende kr. 4,2 milliarder.

Konkurransen fra uregulerte aktører er stor og i de fleste land er antall aktive trav og galopphester blitt redusert (kilde UET statistikk 2016). Dette er ikke bare en utfordring for trav og galoppporten, men også for spillsekskapene som har den nasjonale trav og galoppporten som formålsrettet. I en tiltagende tøffere konkurranse situasjon tiltar også behovet for «live-spillprodukter» og spill til stevner over landegrensene øker. Den nasjonale sporten møter således stadig tøffere konkurranse om oppmerksomhet hos det spill interesserte publikum.

Norsk Rikstoto kan som en av svært få totalisator aktører se tilbake på et beretningsår hvor det er satt ny omsetningsrekord. I likhet med den internasjonale trenden har aktiviteten på norske trav og galoppbaner blitt redusert også i 2016 (kilde NJ + DNT statistikk 2016) og antall starterklærte hester ble redusert med 6,1 %. I et spillmarked hvor Norsk Rikstoto gjennom sin konsesjon er et redskap for å kanalisere spillelysten gjennom forsvarlige og kontrollerbare kanaler er det et økende behov for et levende spillprodukt i en stadig større del av det tilgjengelige spillvinduet. Norsk Rikstoto har i beretningsåret styrket sin internasjonale satsning både hva gjelder import og eksport av spillprodukter.

Resultat og egenkapital

Norsk Rikstoto hadde i beretningsåret en totalisatoromsetning på kr 3 880,9 mill. Dette tilsvarer en økning på 4,1 % i forhold til 2015. Produktmix og økt internasjonalt spill har da også medført at gevinstandelen i beretningsåret økte med 0,11 %, eller kr 4,2 mill. redusert dekningsbidrag fra spillvirksomheten.

Prinsipp endringen knyttet til immaterielle eiendeler fra 2015 videreføres noe som medfører at siste rest av immaterielle eiendeler avskrives i sin helhet i 2016 samt at alle immaterielle utviklingskostnader kostnadsføres løpende, noe som resulterer i lavere avskrivningskostnader og høyere utviklingskostnadene i forhold til tidligere år. Tatt denne prinsippendringen i betraktning viser stiftelsen et overskudd på kr 1,5 mill.

Totalkapitalen i stiftelsen var pr 31.12.2016 kr 300,9 mill, kr 17,7 mill. høyere enn på samme tidspunkt i 2015. Stiftelsen egenkapital andel utgjør 26 %, totalt kr 78 mill. og med de disposisjoner som er foretatt i 2016 vurderer styret dette som tilfredsstillende. Selskapets likvidsituasjon er god.

Finansiell risiko

Stiftelsens finansielle risiko er begrenset. Stiftelsens virksomhet utøves i Norge, men aktiviteten mot utlandet og da spesielt mot Sverige og Frankrike gir en viss risiko, men i begrenset omfang.

Stiftelsens har utlån til, DNT, sportens sentralforbund på tilsammen kr 1 mill. Låneforhold fra henholdsvis 2003, 2008 og 2014 til henholdsvis Momarken Travbane AS, Bergen Travpark AS og Bjerke Travbane AS er behandlet etter samme retningslinjer som øvrige låneforhold.

Arbeidsmiljø

Ved utgangen av beretningsåret hadde stiftelsen 106 (107) fast ansatte, hvorav 30 (29) utførte oppgaver for driftsselskapene, datterselskap og sentralforbundene. Arbeidsmiljøet er godt, og det er ikke registrert materiell og personskader i løpet av beretningsåret. Sykefraværet var i 2016 på 4,5 %, hvorav 4,0% var langtidsfravær på mer enn 3 dager. Det samlede sykefraværet har blitt redusert med 0,2% i forhold til beretningsåret 2015. Norsk Rikstoto er en IA bedrift.

Vårt bidrag til samfunnet

Gjennom de regulatoriske bestemmelser påhviler det Norsk Rikstoto et særskilt rolle i den norske pengespillpolitikken. Forbrukerbeskyttelse og utvikling av redskaper som kan gripe inn og motvirke, for noen, uheldige konsekvenser av pengespill er viktig. Som konsesjonsinnehaver for totalisatorspill har Norsk Rikstoto et særskilt ansvar for å motvirke dette.

Overskuddet fra virksomheten skal komme samfunnet og felleskapet til gode. Dette er en forutsetning for vår konsesjon og videre at hestesporten, hesteholdet og hesteavl i Norge skal være særskilt begunstiget. Norsk Rikstoto er pålagt et ansvar til effektiv og fremtidsrettet drift i egen organisasjon. Det er avgjørende for trav og galoppporten at spillingselskapet som en finansielle bærebjelke har gode og forutsigbare rammebetingelser.

Verdiene som skapes gjennom spillvirksomheten bidrar til i overkant av 90 % av den eksterne finansieringen i trav og galoppporten. Bidragene til annen hesterelaterte virksomhet er også betydelig.

Norsk Rikstotos virksomhet og økonomiske bidrag betyr imidlertid en forskjell langt utover hestesportens egne arenaer og næring. Hesten har de senere årene hatt en stadig mer betydningsfull rolle i samfunnet. Hesten bidrar til å holde hele Norge levende, sikrer nye arbeidsplasser i hele landet, sikrer det norske kulturlandskap, viktig bidrag i helsesektoren og som en bidragsyter til rekrutteringen i landbruket.

Hestenæring har fremdeles en rekke oppgaver som det er mulig å løse. Oppgaver knyttet til vedlikehold og vekst i de særnorske hesterasene, generell styrking av dyrevelferden, integrere hesteaktiviteter i samfunnet for å styrke fysisk aktivitet hos enkelte grupper, mestringsfølelse og

tilhørighet er bare noen av de oppgavene som vi sammen med sporten utfordres på. At et målrettet arbeid innenfor disse områdene, som ikke direkte forbindes med totalisatorvirksomhet vil styrke Norsk Rikstoto generelt og hestesportsaktiviteter spesielt er åpenbart. Planene for realisering av planene foreligger, men kan nok bare realiseres gjennom en omlegging av den særavgiften Norsk Rikstoto innbetaler til Staten gjennom totalisatoravgiften. Som eneste norske pengespillaktør er Norsk Rikstoto pålagt en særavgift til Staten, som beregnes av brutto omsetning. I beretningsåret bidro stiftelsen på denne måten med kr 143,5 mill. til felleskapet.

En alternativ anvendelse av disse midler ville kunne gi en positiv verdiskapning i samfunnet. Hestesporten er allerede opphav til verdiskapning i en rekke underliggende virksomheter som avl, trening, tjenesteleverandører til hestesporten og spillvirksomheten. I et samfunnsregnskapsperspektiv er det grunnlag for vekst og en positiv verdiskapning (*kilde Econ rapporten 2008 – 040 Samfunnsregnskapet for trav og galopp).

Vårt bidrag til hestesporten

Gjennom vår virksomhet er Norsk Rikstoto den viktigste økonomiske bidragsyter til trav og galoppsporten i Norge. I beretningsåret ble det overført samlet kr 107,6 mill. til trav og galoppsportens sentralforbund. I tillegg utøver Norsk Rikstoto en rekke administrative tjenester for sporten og sportens organisasjoner.

Bidraget til sporten er fordelt mellom sportens sentralforbund og de totalisatorkjørende baner. Det er sporten selv som foretar de nødvendige prioriteringer av det overførte midler.

Stiftelsen Norsk Hestesenter skal fremme kvaliteten på hestehold og avl i Norge og skal være det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og for avl av hest i Norge. Norsk Rikstoto finansierer gjennom bevilgninger fastsatt av Landbruks- og Matdepartementet ca. 70 % av inntektene i virksomheten på Norsk Hestesenter.

Ny Konesjon = ny rollefordeling

Ny konesjon

Norsk Rikstotos virksomhet er hjemlet i totalisatorloven. Konesjonen er selve bærebjelken i virksomheten. Totalisatorloven fastslår bl.a. at en «konesjon skal gis for et tidsrom av inntil 5 år ad gangen». Stiftelsens planleggingshorisont kan derfor ikke strekke seg utover den til enhver gjeldene konesjonsperiode, hvilket bl.a. gjør at Norsk Rikstoto har besluttet å videreføre det prinsippet som ble innført i 2015 med en fortløpende utgiftsføring i immaterielle eiendeler. Norsk Rikstoto ble i beretningsåret gitt fornyet konesjon ved Kongelig resolusjon 14. oktober 2016 for perioden 1. januar 2017 – 31. desember 2021.

Den nye konesjonen beskriver et tydeligere skille mellom sport og spill, hvilket vil medføre en endring i rollefordeling mellom aktørene i norsk trav og galoppsport og spillselskapet Norsk Rikstoto. Konesjonen har tatt opp i seg vesentlige føringer i norsk spill politikk, som registret spill, spill begrensninger, arbeidet mot resultatmanipulasjon og hvitvasking. Konesjonens operative føringer er på et overordnet nivå og gir klare føringer om at konesjongiver ønsker at Norsk Rikstoto i fremtiden skal være et mer ren dyrket spillselskap som et redskap i den offisielle spill politikken.

Norsk Rikstoto er spillselskapet for hestesporten og det finnes en nærhet mellom sport og spill som vi er alene om. Gjennom vår virksomhet skapes det et overskudd som kommer hele Heste-Norge til

gode. Norsk Rikstoto er gjennom den nye konsesjonen pålagt innføring av tiltak tilpasset økt forbrukerbeskyttelse, arbeide mot uheldig spilladferd og er blitt tildelt en rolle hvor spillvirksomheten skal rendyrkes. Det er etter styrets mening imidlertid ingen motsetning mellom dette ønske fra myndighetene og det faktum at Norsk Rikstoto skal forbli den økonomiske motoren til hestenæringen.

I konsesjonen er det lagt vesentlig vekt på å bygge regimer tilpasset forbrukerbeskyttelse på et høyt nivå. Det er imidlertid nødvendigvis ikke noe motsetningsforhold mellom dette og en optimalisering av drift og derigjennom de overføringer som kommer formålet til gode. I den nye konsesjonen og St. melding nr 12 – Alt å vinne – er det lagt til rette for en langt mer fleksibel markedstilpasning f.eks. ved lansering av nye spillprodukter (pkt 10.3.2.3 i St.meld. 12).

Sportens sentralforbund har sammen med Norsk Rikstoto iverksatt et arbeid med den forventede og nødvendige rolleavklaring konsesjonen forutsetter.

Ny pengespillmelding

Regjeringen signaliserte allerede ved sin tiltredelse at det ville komme en gjennomgang av den norske enerettsmodell på pengespillområdet. Retningsanvisningen ble gitt da det i arbeidet med en ny pengespillpolitikk skulle legges til grunn en videreføring av en politikk som skulle ivareta hensynet til spillavhengige og sikre at inntekter fra pengespill i Norge skal tilfalle ideelle formål.

I St. melding nr 12 (2016-2017) foreslås det en videreføring av den norske enerettsmodellen, men at det innføres en mer helhetlig og konsistent reguleringsstruktur. Dette innebærer bl.a. at det er foreslått at pengespillpolitikken samles i en lov og forvaltes av et departement. Hva gjelder den del av inntektene som skal tilfalle Norsk Rikstotos formålsmottager skal ansvaret fremdeles ligge i Landbruks- og Matdepartementet.

Uregulerte aktører er en utfordring for den norske pengespill politikken. Et viktig arbeid med å realisere en ny norsk pengespill politikk og tilhørende regulering må således være og sikre grep som også regulerer de uregulerte aktører.

Hvitvaskingdirektivet

Myndighetene fremmer nye rammebetingelser for spill. Bakgrunnen for disse er den såkalte enerettsmodellen («monopolet») som myndighetene har besluttet at Norge skal fortsette å ha innenfor pengespill. Norges myndigheter vektlegger tungt at spill skal reguleres slik at det er sosialt ansvarlig overfor enkeltindividet – at sosiale problemer knyttet til spill skal minimaliseres. Dette nedfelles nå i en ny pengespilllov. Likeledes vektlegges at spill ikke må utnyttes til hvitvasking eller annen kriminell virksomhet. Norsk Tipping og Norsk Rikstoto utgjør de to enerettshaverne som er myndighetenes instrument for å oppfylle denne spillpolitikken.

Norsk Rikstotos nye konsesjon fra 1.1.17. understreker at Rikstoto nå er et *spilleselskap* som i første hånd skal oppfylle norsk spillpolitikk. For å bedrive sosialt ansvarlig spill krever myndighetene at alle spillere og alt spill skal være registrert i løpet av 2017, slik at selskapet kan *forebygge, oppdage og reagere* på uansvarlig spill, og på mistanke om hvitvasking eller kriminalitet. – Dette gjelder altså alle spillere og alt spill. Grundige risikoanalyser skal legges til grunn for alle tiltakene.

Vi legger grunnlaget for utvikling og vekst

Norsk Rikstoto har i beretningsåret etablert en ny strategiplan. Virksomheten i stiftelsen er med på å engasjere flere tusen mennesker hver eneste uke over hele landet i aktivitet knyttet til hesten. Hesterelatert virksomhet engasjerer og skaper mer enn 6 000 arbeidsplasser over hele landet. Strategiplanen skal også samle våre formålmottagere mot et felles mål og skape PULS i samfunnet, i sporten og i vår egen organisasjon.

Konkurransen i pengespillmarkedet er tøff og konkurransen kommer fra stadig flere aktører. En generell tøff konkurranse situasjon i et marked hvor aktørene ikke har de samme rammebetingelser preger hverdagen vår. Dette gjør at kravene til en godt forankrede strategi og disposisjoner som skal sikre et stabilt inntektgrunnlag for fremtiden er viktig. Norsk Rikstoto har i beretningsåret gjort disposisjoner som skal sikre at vi også i fremtiden skal levere på vårt samfunnsoppdrag. Utviklingen går fort og kravende til utvikling skjerpes. Dette gjelder også kompetanse i egen organisasjon og det å frigjøre midler for å sikre den nødvendige utviklingen.

I 2016 har styret i Norsk Rikstoto besluttet å iverksette prosjekter som både skal sikre fremtidig vekst og sikre stabil drift.

Vi former fremtiden nå.

ToBe-prosjektet har som mål å sikre en stabil, sikker og fremtidsrettet grunnmur for å understøtte tjenestene vi leverer til våre kunder. Prosjektet skal vare frem til 2021. I 2017 planlegges det betydelige investeringer i infrastruktur for å gjøre oss i stand til å nå disse målene.

Til nå har prosjektets fokus vært å oppgradere nettverksarkitekturen til en tilstand som gjør oss i stand til å håndtere nye kundebehov, økt salg i digitale kanaler og økt internasjonal omsetning. Nye sikkerhetsmekanismer innføres for å svare på et mer og mer komplekst IT-trusselbilde.

Det jobbes nå med å tilrettelegge nødvendig utskifting av gammel hardware i spillsystemet. Arbeidet vil sikre kontinuerlig og forutsigbar drift av spillsystemene, med redundante og sikre kriseløsninger.

ToTo-prosjektet

Styret i Norsk Rikstoto besluttet i mai 2016 gjennomføring av ToTo-prosjektet. Bakgrunnen for prosjektet er behovet for fornyelse og forbedret funksjonalitet i stiftelsens digitale salgskanaler. Våre digitale kanaler er tilrettelagt for én av våre to hovedmålgrupper; kunnskapsspilleren. Denne målgruppen er i stor grad tilfreds med dagens løsning, men vi har behov for fornyelse, nye og mer innholdsrike tjenester og en enhetlig brukeropplevelse på tvers av kanaler som også tilrettelegges for lykkespilleren. Vår forretningsidé om å «levere spennende og underholdende opplevelser for folk flest» innebærer at det må tilrettelegges for lykkespillere. Produktutvikling handler i stor grad om bruk av teknologi og hvordan man bygger opplevelser og lojalitet som knytter kunden tettere til seg. Prosjektet skal utvikle en ny enhetlig teknisk plattform som støtter web og mobil i et responsivt design og funksjonalitet som bidrar til at kundene opplever økt underholdningsverdi før, under og etter avvikling av spill. Med en felles enhetlig teknisk plattform med tilpassede brukeropplevelser som øker kundeverdien «før-under-etter» er målsettingen å oppnå flere aktive kunder og økt omsetning.

Internasjonalt spill

I et fallende innenlands marked kreves større internasjonalisering for å dekke «hvite flater» og å styrke norsk hestesport. Norsk Rikstoto har allerede i dag enn omfattende internasjonal virksomhet. I

2016 har vi gjennom det internasjonale prosjektet skapt de tekniske forutsetningene for at Norsk Rikstoto også skal ha muligheten til å eksportere mer spill.

Målet er at vi etterhvert vil utjevne handelsbalansen og skape et mer balansert samarbeid med flere partnere. Fokuset er på å videreutvikle det nordiske samarbeidet og ikke bare jobbe med og gjennom ATG i Sverige. Prosjektet åpner imidlertid også muligheten til å distribuere våre spill i andre markeder og gjennom nye typer partnere. Den teknologiske løsningen gjør det også mulig med ny import. Vi kan blant annet øke driftsdøgnet og dekke «hvite flater» ved import fra land i andre tidssoner. Det hjelper oss til å kanalisere spillelysten mot våre produkter til tidspunkter når vi tidligere ikke har hatt noe tilbud.

31. desember 2016

Oslo, 22. mars 2017

Jan Petter Sissener
Styrets leder

Torbjørn Frøysnes

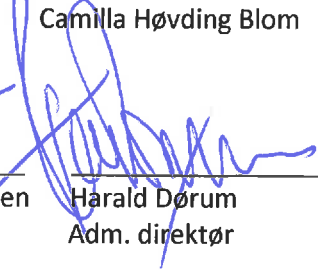

Lars Arne Ryssdal

Camilla Høvding Blom

Torhild Grimseth Huseby

Arne Gunnar Herje

Benn Torjesen

Harald Dørum
Adm. direktør

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Årsregnskap med noter

- 2016 -

Resultatregnskap 2016

Versjon 1

(Beløp i 1.000 kroner.)

	Noter	1.januar - 31.desember	
		2016	2015
Driftsinntekter			
Omsetning fra spill	5	3 880 931	3 727 609
Andre driftsinntekter	5	66 392	65 476
Sum driftsinntekter		3 947 323	3 793 084
Gvinster, avgifter og provisjoner			
Gevinst til spillerne	5	2 636 794	2 528 332
Statsavgift		143 593	137 923
Provisjon til kommisjonærer og andre distribusjonskostnader	6	205 924	197 730
Sum netto inntekter		961 012	929 099
Spilleoperative kostnader	7	52 097	51 437
Administrasjonskostnader	2,3,8	122 329	125 950
Markeds-, salgs- og mediecostnader	9	141 846	131 007
Utviklingskostnader	10	37 887	10 129
Avskrivninger og nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13, 14	48 477	65 572
Driftskostnad før konsesjonskostnader		402 637	384 095
Resultat før konsesjonskostnader og kostnader knyttet til formålet		558 375	545 004
Konsesjonskostnader og kostnader knyttet til formålet	15	556 911	550 198
Resultat ordinær drift		1 465	-5 194
Kostnader selvpålagte tiltak	16	2 300	2 300
Sum kostnader selvpålagte tiltak		2 300	2 300
Driftsresultat		-835	-7 494
Finansielle poster			
Renteinntekter og andre finansinntekter	12	3 268	2 003
Rentekostnader og andre finanskostnader	12	-925	-551
Netto finansielle poster		2 343	1 452
Årsoverskudd / årsunderskudd(-)		1 507	-6 042
Disponering av årsresultat			
Overført til (-)/fra annen egenkapital	23	-1 507	6 042
Sum disponert		-1 507	6 042

Balanse 2016

Versjon 1

(Beløp i 1.000 kroner.)

		31. desember	
	Noter	2016	2015
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler:			
Programvare	13	0	35 669
Varige driftsmidler:			
Bedriftshytte	14	1 147	0
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner og lignende	14	21 992	27 138
Finansielle anleggsmidler:			
Lån til driftsselskap og datterselskap	19	15 184	15 684
Investeringer i aksjer og andeler	17	5 510	5 914
Øvrig langsiktige fordringer		0	0
Sum anleggsmidler		43 833	84 405
Omløpsmidler			
Varer:			
Beholdning drifts- og reklamemateriell	11	3 177	3 955
Fordringer:			
Fordring på kommisjonærer og spillere		50 283	27 499
Andre fordringer		6 375	2 913
Bankinnskudd, kontanter og lignende	22	197 223	164 334
Sum omløpsmidler		257 058	198 701
Sum eiendeler		300 892	283 106

(Beløp i 1.000 kroner.)

		31. desember	
	Noter	2016	2015
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Grunnkapital		1 000	1 000
Annen egenkapital		76 782	75 275
Sum egenkapital	23	77 782	76 275
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Premiefond	20	21 507	23 702
Utjevningsfond i henhold til spillereglement		1 000	1 000
Sum avsetning for forpliktelser		22 507	24 702
Annen langsiktig gjeld			
Etableringslån kommisjonærer	21	1 799	1 939
Øvrig langsiktig gjeld	18	4 123	8 495
Sum langsiktig gjeld		5 922	10 434
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		50 450	37 252
Skyldig offentlige avgifter		31 989	29 865
Skyldige premier og strykninger		8 146	5 125
Gjeld hestesporten		6 136	3 196
Annen kortsiktig gjeld	3	97 959	96 257
Sum kortsiktig gjeld		194 680	171 695
Sum gjeld		223 109	206 831
Sum egenkapital og gjeld		300 892	283 106

Oslo, 31. desember 2016/ 22. mars 2017

Styret i Stiftelsen Norsk Rikstoto

Jan Petter W.C. Sissener
Styreleder

Thorbjørn Frøysnes
Nestleder

Torhild S. Grimseth Huseby
Styremedlem

Camilla Høvdning Blom
Styremedlem

Lars Arne Ryssdal
Styremedlem

Benn Tørgesen
Styremedlem

Arne Gunnar Herje
Styremedlem

Harald Dørum
Adm. direktør

Kontantstrømoppstilling 01.01 - 31.12

(Beløp i 1.000 kroner.)

2016

2015

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat	1 507	-6 042
Gevinst ved salg av driftsmidler	0	0
Ordinære avskrivninger	48 477	65 572
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	0	0
Endring i varelager	778	230
Endring i fordringer	-26 246	25 195
Endring i leverandørgjeld	13 198	1 428
Endring i andre tidsavgrensninger	7 592	-29 983
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	45 307	56 401

Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av immaterielle driftsmidler	0	-28 368
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-8 810	-10 227
Innbetalinger på andre lånefordringer	500	5 112
Netto realisert andeler/aksjer	404	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-7 906	-33 482

Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Øvrig langsiktig fordring mot kommisjonærer	0	0
Endring i etableringslån kommisjonærer	-140	-84
Endring ved annen langsiktig gjeld	-4 372	1 465
Utbetaling til selvpålagte egenkapitaltiltak	0	0
Netto likviditetsendring fra finansiering	-4 512	1 381

Netto kontantstrøm for perioden	32 889	24 300
--	---------------	---------------

Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	164 334	140 034
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	197 223	164 334

Denne består av:

Bankinnskudd m.v.

197 223

164 334

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Stiftelsen Norsk Rikstoto eier 100% av aksjene og stemmerettighetene i selskapene Norsk Riksspill AS, Equus Informasjon og Media AS og Rikstotoklinikken Bjerke AS. Datterselskapene har forretningskontor i Oslo. Videre eies 3% av aksjene og stemmerettighetene i selskapet Bjerke Travbane Eiendom AS, selskapet har forretningskontor i Oslo.

Det er ikke utarbeidet konsernregnskap, da virksomheten i datterselskapene ikke har betydning for bedømmelsen av stiftelsens stilling per 31 desember 2016 og 31 desember 2015 samt resultat av virksomheten i regnskapsårene som da ble avsluttet.

Salgsinntekter

Inntektsføring av spilleomsetning skjer når løpene er avviklet. Andre driftsinntekter regnskapsføres når ytelsen er levert/utført.

Finansinntekter

Renteinntekter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Finansielt instrument, sikring

Stiftelsen Norsk Rikstoto har betjeningsavtaler på lån mellom DnB NOR Bank ASA og Bjerke Travbane, Leangen Travbane, Totonor Travbane, Sørlandets Travpark og Bergen Travpark.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varebeholdninger

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost eller netto salgspris. Netto salgspris er estimert salgspris ved ordinær drift etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering. For tilvirkede varer medtas en forholdsmessig andel av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader.

Datterselskap/tilknyttet selskap

Datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Andre anleggsaksjer

Aksjene vurderes til det laveste av historisk kostpris og antatt virkelig verdi. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt når de mottas. Utbytte som overstiger andel av opptjent resultat i eierperioden, regnskapsføres som reduksjon av aksjenes kostpris.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede levetid. Immaterielle eiendeler som er å anse og være i kontinuerlig utviklingsfase kostnadsføres løpende. Vesentlige driftsmidler som består av betydelige komponenter med ulik levetid er dekomponert med ulik avskrivningstid for de ulike komponentene. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til selskapet (finansiell leasing), aktiveres under bygninger, maskiner, inventar o.l. og medtas som forpliktelse under langsiktig gjeld til nåverdien av minimumsleien. Driftsmidlet avskrives over antatt økonomisk levetid, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Operasjonelle leieavtaler utgiftsføres løpende.

Pensjoner

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene klassifiseres som lønns- og personalkostnader. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Konsernkontoordning

Selskapet inngår i konsernkontoordning, der Stiftelsen Norsk Rikstoto er toppselskap.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapskikk.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 2 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	2 016	2 015
Lønninger		
Arbeidsgiveravgift	71 103	74 203
Pensjonskostnader	8 057	7 757
Andre ytelser	6 097	5 828
Sum	<u>4 549</u>	<u>5 605</u>
	<u>89 806</u>	<u>93 394</u>

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt totalt 105 årsverk.

Ytelser til ledende personer 2016	Daglig leder	Styret	Rådet
Lønn	1 834	756	
Pensjonsutgifter	74		
Annen godtgjørelse	291	16	14
Sum	<u>2 199</u>	<u>772</u>	<u>14</u>

Ledende ansatte har ikke avtale om bonus.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styreformann eller andre nærstående parter.

Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor er fordelt slik:	2 016	2 015
Lovpålagt revisjon		
Attestasjonstjenester	455	465
Bistand regnskap og annet	27	12
Skatte- og avgiftsrådgivning		
Andre tjenester		
Sum honorar til revisor	<u>482</u>	<u>477</u>

Note 3 Obligatorisk tjenestepensjon

Selskapet er pliktig til å ha en tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og selskapets ordning oppfyller kravene etter denne loven.

For selskapets innskuddsplan er 3 488 KNOK innregnet i resultatregnskapet i 2016.

Daglig leder har egen pensjonsavtale. Akkumulert utgjør avsetningen pr 31.12.2016 KNOK 2 303. Forventet årlig pensjonskostnad knyttet til denne avtalen vil være 520 KNOK.

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Note 4 Transaksjoner med nærstående parter

- Transaksjoner med driftsselskapene (DS), stiftere (DNT og NJ), og overføringer til stiftelsens datterselskaper fremgår av note 15.
- Lån til driftsselskaper fremgår av note 19.
- Leie av lokaler av Bjerke Travbane Eiendom AS fremgår av note 14.
- Kjøp av tjenester fra Equus Informasjon og Media AS utgjør 6 375 KNOK.
- Salg av regnskapstjenester fra Stiftelsen Norsk Rikstoto til driftsselskapene utgjør for 2016 totalt 7 348 KNOK.

Note 5 Salgsinntekter

	2 016	2 015
Omsetning	3 880 931	3 727 609
Gevinst til spillerne	2 636 794	2 528 332
Statsavgift	143 593	137 923
Provisjoner	205 924	197 730
Netto spillinntekter	894 620	863 623

Omsetningen fordelt seg på følgende :

	2 016		2 015	
	Omsetning	Gevinster	Omsetning	Gevinster
V75	844 812	511 514	805 680	484 771
V76	226 557	147 262	228 506	148 529
V65	501 136	325 739	485 885	315 818
V64	253 067	164 494	253 163	164 547
DD	291 048	218 286	287 418	215 564
V5	538 963	350 326	548 751	356 684
V4	409 906	307 429	392 554	294 413
Trippel	300 726	210 508	269 633	188 743
Vinner	212 359	170 935	204 956	164 509
Plass	64 934	52 649	51 747	41 397
Tvilling	130 242	101 642	141 213	111 115
Duo	8 852	7 082	11 010	8 808
5+	98 329	68 928	47 092	33 434
Sum	3 880 931	2 636 794	3 727 609	2 528 332
Gevinstandel	67,94 %		67,59 %	

Andre driftsinntekter

	2 016	2 015
Bongavgift	38 167	36 891
Øvrige inntekter	28 226	28 584
Sum	66 393	65 475

Note 6 Provisjoner

	2 016	2 015
Til kommisjonærer	150 794	156 801
Provisjoner internettspill og avgift nordisk spill	55 130	40 929
Sum	205 924	197 730

Note 7 Spilloperative kostnader

	2 016	2 015
Stevneveterinær- og doping kostnader	10 153	10 014
Reviksjita, program og distribusjon	11 230	12 746
Driftsmateriell	30 714	28 677
Sum	52 097	51 437

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Note 8 Administrasjons kostnader

	2 016	2 015
Personalkostnad	89 806	93 394
Leiekostnad	5 880	5 643
Honorarer	13 754	13 884
Rekvisita	2 013	2 092
Biler	3 332	3 503
Reiser	2 397	1 909
Forsikring	466	439
Leasing	4 419	5 244
Tap på fordring	262	(156)
Sum	122 329	125 950

Note 9 Markeds- og mediakostnader

	2 016	2 015
Markedskostnader	79 067	70 828
Mediekostnader	62 779	60 179
Sum	141 846	131 007

Note 10 Utviklingskostnader

	2 016	2 015
Immaterielle utviklingskostnader	37 887	10 129
Sum	37 887	10 129

Note 11 Varer

	2 016	2 015
Lager av drifts- og reklamemateriell	3 177	3 955
Sum	3 177	3 955

Note 12 Finansposter

Finansinntekter	2 016	2 015
Annen renteinntekt	1 898	1 967
Valutagevinst	1 370	36
Sum finansinntekter	3 268	2 003
Finanskostnader	2 016	2 015
Annen rentekostnad	240	551
Valutatap	685	
Sum finanskostnader	925	551

Note 13 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler	Utvikling
Anskaffelseskost 01.01.2016	180 043
Tilgang kjøpte immaterielle eiendeler	
Avgang solgte immaterielle eiendeler	
Anskaffelseskost 31.12.2015	180 043
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2016	(180 043)
Balanseført verdi 31.12.2016	0
Årets avskrivninger	35 669

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle immaterielle eiendeler anskaffet før 1/1-16, tidligere gjenstående saldo på immaterielle eiendeler ble fordelt og avskrevet i 2015 og 2016. Intern utvikling av immaterielle eiendeler kostnadsføres løpende fra og med 1/1-16. Det henvises for øvrig til note 1 om varige driftsmidler.

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Note 14 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler	Utstyr til kommisjonær leaset	Tomter/bygn. og annen eiendom	Maskiner og inventar	Bedriftshytte	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2016	16 495	2 434	101 024		119 954
Tilgang kjøpte driftsmidler			7 662	1 147	8 810
Avgang solgte driftsmidler					
Anskaffelseskost 31.12.2016	16 495	2 434	108 687	1 147	128 763
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2016	(16 495)	(2 279)	(86 850)		(105 624)
Balanseført verdi 31.12.2016		155	21 837	1 147	23 139
Årets avskrivninger	4 713	289	7 807		12 808

I 2001 investerte hestesporten i feriehytte i Hafjell. Stiftelsen Norsk Rikstoto, Det Norske Travelskap og Bjerke Travbane var deleiere i Traverhytta DA. I 2016 overtok Norsk Rikstoto hytten, etter ønske fra de to andre deltakerne i DA'et, til bokført verdi.

Selskapet benytter lineære avskrivninger for alle varige driftsmidler. Den økonomiske levetiden for driftsmidlene er beregnet til:

Utstyr til kommisjonær	5-8 år
Tomter/bygninger	5-30 år
Maskiner og inventar	4-5 år
Bedriftshytte ikke avskrivbar	

Stiftelsen Norsk Rikstoto leier kontorlokaler i Hestesportens Hus ved Bjerkebanene. Bjerke Travbane Eiendom AS er utleier. Selskapet har kostnadsført 5 626 KNOK for leie av kontorlokaler. Leieforholdet løper til 15 april 2023.

Note 15 Konesjonskostnader og kostnader knyttet til formålet

	2 016	2 015
Provisjoner til DS	182 997	179 466
Premiematrise	138 691	138 773
Oppdrettspremier	23 832	23 498
V75 premier	60 492	57 595
Transporttilskudd	2 605	2 163
Driftsstøtte DNT	82 036	80 756
Driftsstøtte NJ	25 532	25 325
Bidrag og avskrivning til DS	11 203	12 032
Til Norsk Hestesenter (fastsettes av Landbruks- og matdepartementet)	29 523	30 590
Total	556 911	550 198

Note 16 Kostnader til selvpålagte tiltak

	2 016	2 015
Tilskudd til Rikstotoklinikken Bjerke	2 300	2 300
Total	2 300	2 300

Note 17 Datterselskap, tilknyttet selskap mv.

Utvikling i selskapets egne aksjer

	Anskaffelseskost	Resultat 2016	EK pr 31/12-16	Lokasjon
Rikstotoklinikken Bjerke AS	5 140	(1 534)	1 200	Oslo
Norsk Riksspill AS	100		100	Oslo
Equus informasjon og media AS	100	14	237	Oslo
Andeler tilknyttet selskap:				
Bjerke Travbane Eiendom AS 3%	170	(3 662)	33 695	Oslo

Rikstotoklinikken Bjerke AS og Equus Informasjon og Media AS er begge heleide datterselskaper til Stiftelsen Norsk Rikstoto. Det har vært operativ drift i hele 2016. Det har i 2016 ikke vært aktivitet i datter selskapet Norsk Riksspill AS.

I 2016 anskaffet Norsk Rikstoto 34 aksjer a 5000 kr i Bjerke Travbane Eiendom AS, aksjeposten utgjør 3% av total aksjekapital.

Stiftelsen Norsk Rikstoto

Noter 2016

Alle tall i KNOK

Note 18 Fordringer og gjeld

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år

Lagspill ble lånefinansiert i 2011. Løpetiden er 5 år og avsluttet i 2016.
Fleruker ble lånefinansiert i 2015. Løpetiden er 5 år.
Baneterminaler ble leasingfinansiert i 2011. Løpetid er 5 år.

	2 016	2 015
DNB Lagspill	0	2 300
DNB Fleruker	3 900	5 100
Danske Bank baneterminaler	223	1 095
Sum	4 123	8 495

Note 19 Mellomværende med datterselskap, tilknyttede selskap mv.

Fordringer	2 016	2 015
Driftsselskap:		
Lån til Momarken Toto AS	1 000	1 000
Lån til Bergen Travpark AS	4 500	4 500
Lån til Bjerke Travpark	5 250	5 550
Lån til DNT	1 000	1 200
Datterselskap:		
Lån til Rikstotoklinikken Bjerke	3 434	3 434
Sum	15 184	15 684

Note 20 Premiefond

I år 2000 ble det etablert et premiefond i regnskapet til Stiftelsen Norsk Rikstoto. Midlene i fondet skal overføres hesteeiere og sørge for stabilt nivå i overføringene. I 2016 har Momarken og DNT satt inn midler i fondet. Fondet har utbetalt premiestøtte til Bjerke, Drammen, Klosterskogen, Forus, Leangen og Totonor i 2016.

Note 21 Etableringslån kommisjonærer

Kommisjonærer etablert før 01.11.99, totalt 257, innbetalte 7 KNOK i depositum. Dette er rentefritt og tilbakebetales ved oppsigelse av kommisjonæravtalen som har gjensidig tre måneders oppsigelsestid.

Note 22 Bankinnskudd

Bundne skattetrekksmidler utgjør 2 005 KNOK pr 31.12.16.

Note 23 Egenkapital

	Grunnkapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 31.12.2015	1 000	75 275	76 275
Årets resultat		1 507	1 507
Egenkapital 31.12.2016	1 000	76 782	77 782

Til styret i
Stiftelsen Norsk Rikstoto

RSM Norge AS

Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo
Pb. 1312 Vikå, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00
F +47 23 11 42 01

Uavhengig revisors beretning

www.rsmnorge.no

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Stiftelsen Norsk Rikstoto årsregnskap som viser et overskudd på kr 1 507 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

Medlem av Den Norske Revisorforening.

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift og er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 22 mars 2017
RSM Norge AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jostein Bøhn', is written over the printed name.

Jostein Bøhn